

Forarbeid til Diplom Haust 2015

Wermund Vetrhus

Bu Grønt i Bergen Sentrum

Vegleiar:

Gro Rødne

Bi-vegleiar:

Bjørn Otto Braaten

Abstract

Oppgåva skal ta for seg familiebusadar i ein urban, men grøn kontekst. Fokus skal liggje på å oppnå ein situasjon som legg til rette for felleskap, samhandling og aktivitet, samt nærleik til naturen.

Prosjektet skal gjere det lett å ta valg som stettar å ha ein miljøvennleg livsstil. Det være seg lågare bilbruk, meir medvite samspel med verda rundt oss, eller innebygde trekk som passivt er med på å redusere den negative påverkninga kvar enkelt individ har på kloden og nærmiljøet.

Innleiing:

Fortetting er ei viktig oppgåve for arkitektar og planleggjarar. For å leve mest mogelig miljøvennleg er det viktig at vi har ein høg tettheit i byane våre. Samstundes må dette ikkje gå på kostnad av gode bomiljø og bustadar.

Bergen sentrum har i løpet av dei siste 10-15 åra hatt ein stor folkeauke¹, utan at det har vorte bygd mykje anna enn studentbustadar. Mange "vanlege" bustadar har blitt gjort om til hyblar og barnefamiliane har blitt meir og meir dytta ut av sentrum til fordel for studentane².

Det er viktig med eit mangfald av innbyggjarar i eit sentrum som Bergen. Det gir eit livskraftig og breiare publikum for dei verksemdene og tenestene som finst.

Problemstilling:

Bu grønt i Bergen sentrum

Leggje til rette for barnefamiljar og større hushaldningar. Korleis kan bustaden endre storleik gjennom eit livsløp? Kan ein bu samme staden gjennom eit langt liv?

Kan ein skape eit felleskap i ein by? Kva kan løysast felles? Korleis legg ein til rette for interaskjon mellom menneska?

Undersøke grøne tak. Takhage, vassdrøying, opphaldsareal, fellesareal. Er alle takhagar utandørs? Kva kan ein gjere med vatn i ein by som Bergen? kan dette samhandle med reduksjon av CO₂ utslepp? Vil takhagar ha positiv innverknad på dette?

Bergen Sentrum

Bergen sentrum har hatt varierende folketal. For hundre år sidan var det nesten dobbelt så mange busett i Bergenhus bydel enn det det er i dag. I dei siste 15 åra har Bergenhus bydel hatt ein vekst på nesten 30%³. Det blir bygga ein del, men ikkje nok. I ein historisk by som Bergen er tomteareal ettertrakta og vanskeleg å få tak i. Ofte blir det store monolithiske prosjekt som er lite urbane for å sikre utbyggjar god nok profitt. Dette er med på å undergrave rolla til sentrum, der nettopp den finkorna strukturen er med på å gi byen sitt særpreg. Det som ofte kjenneteiknar eit godt sentrum er mangfald og intensitet. Det er lettast å oppnå dersom ein har mange val. Ein finkorna struktur vil leggje til rette for dette gjennom å ha mange små tomter med mange gater som gir ei større kontaktflate mellom publikum og tenester.

Brukarar

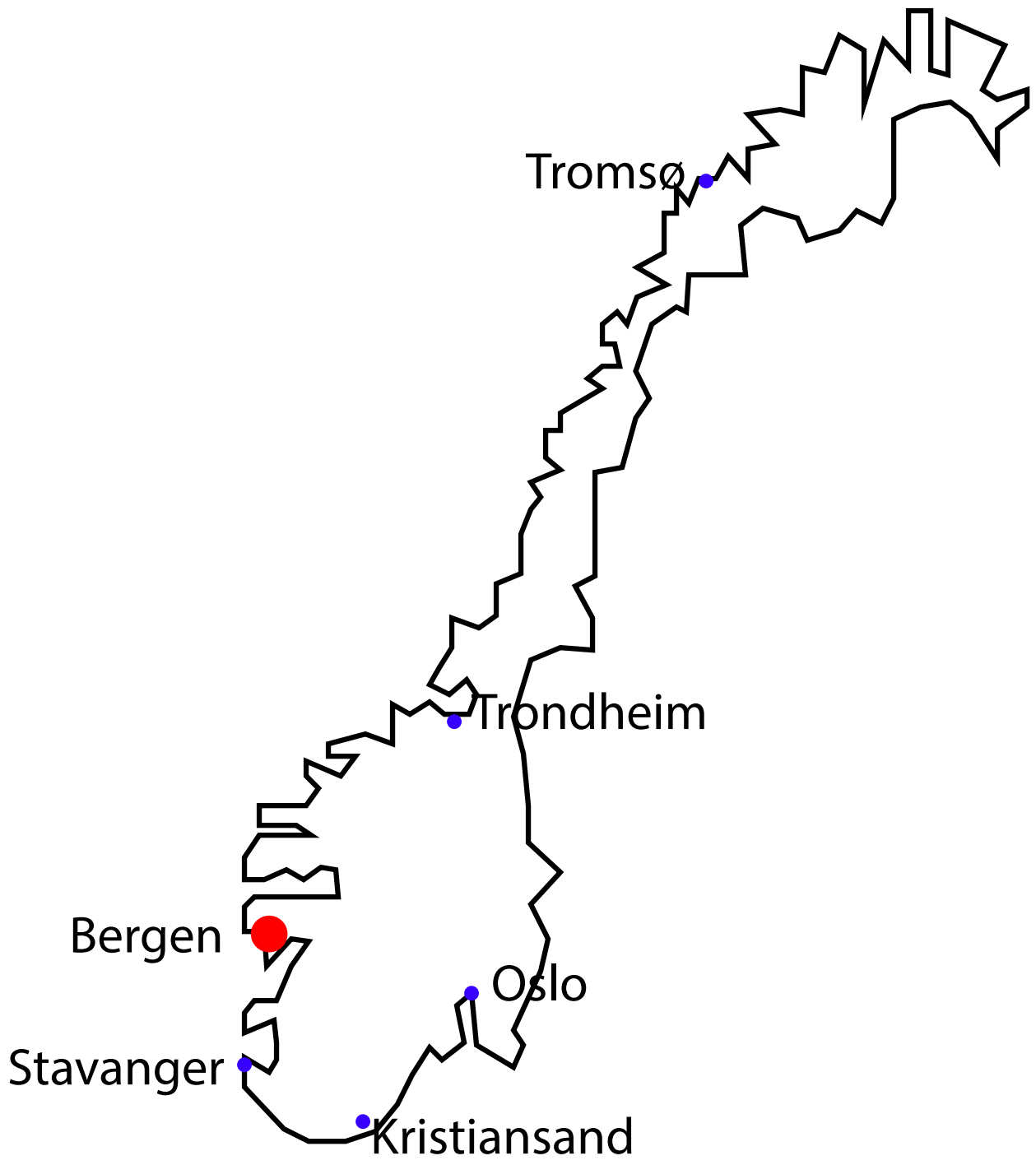
I Bergen sentrum er det per i dag mange studentar, og få familiar. Dette har samanheng med mangel på studentbustadar, hyblifisering, samt at det er billegare for familiar å bu utanfor sentrum. Mange av tilboda som legg til rette for familiar å bu i sentrum har sakte men sikkert blitt utvatna⁴. Grøntareal blir nedprioritert og midlertidige barnehagar blir foreslått permanente. Samstundes er det tomter som står opne og blir bruka som private parkeringsplassar. I nye bustadsprosjekt blir det stilt for få krav til storleik på bustadar, med resultat at små parbustadar blir standarden⁵.

Tomt

Tomta eg har valgt meg ligg på Nygård i Bergen. Den har fasade mot veg på to sider, og ligg ellers inn mot ein bakgård og tilstøtande bygg.

Området er i skjæringspunktet mellom typisk urban struktur med murhus og trehus i 2-6 etasjar og mellomlandsstruktur med enkelte høghus på opptil 13 etasjar og store monolittar som bystasjonen. Bybanen har stopp like ved, sykkelsti er godt utbygd, og det er kort avstand til buss- og togstasjon.

Rekreasjonsmessig ligg Nygårdsparken nær med tilgang til m.a. vitensenter og framtidig promenade langs vasskanten.

Tromsø

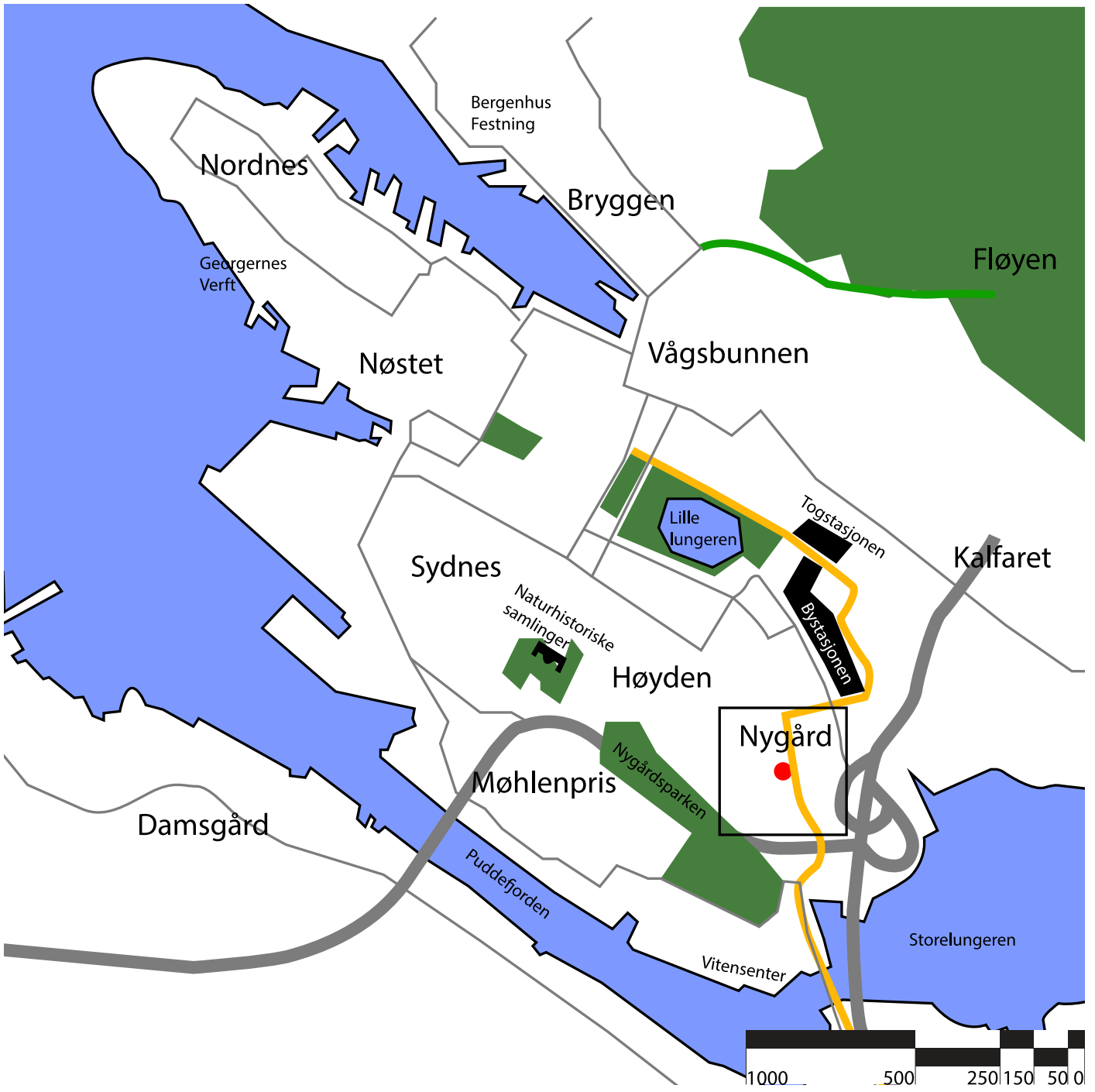
Trondheim

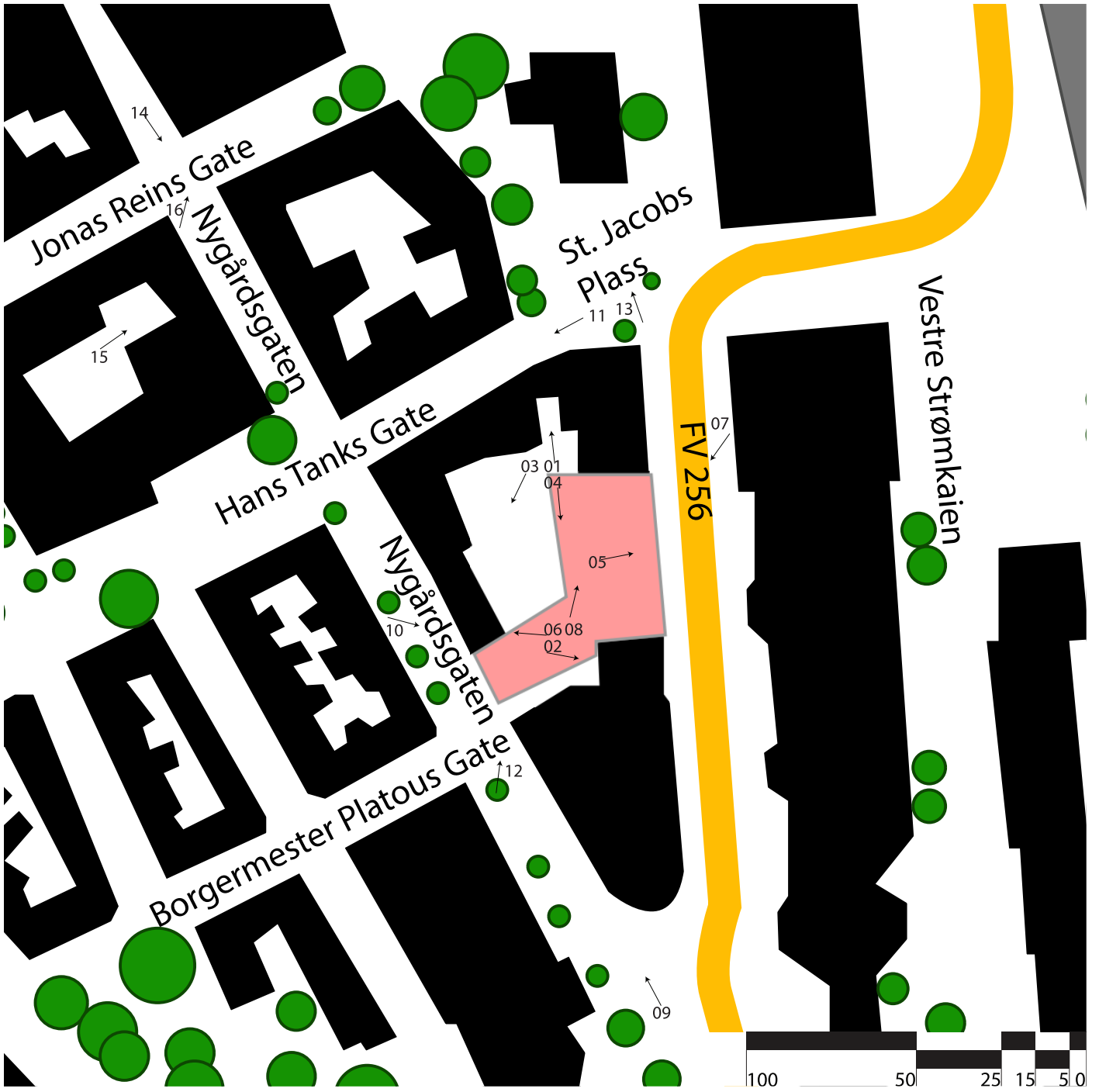
Bergen

Oslo

Stavanger

Kristiansand

01

Bakgård. Fotgjengerinngang. Trangt og høgt, framandgjerande.

02

Nabobygg. Verna bensinstasjon, bakside.

T

O

M

T

A

Tomta si bruk i dag, for det meste parkering.

04

"Hage"
Fellesareal ikkje dedikert til bil.

03

05

Gamle restar av tidlegare funksjon, eller eit forlatt byggegjerde.

06

Nabobustad. Låge trehus.

08

Nabobygg. Høge bygårdar

07

Gateløp fylkesveg med bybane. Lang fasade med potensiale.

T
O
M
T
A

09

Nygårdsgaten. Gate med god balanse mellom fotgjenger og biltrafikk.

10

Kontekst. Høghus, små trehus og større murbygg. Variasjon i uttrykk.

12

Kontekst. Variasjon i uttrykk.

R

U

N

D

T

Hans Tanks gate.

Minipark ved St. Jacobs plass

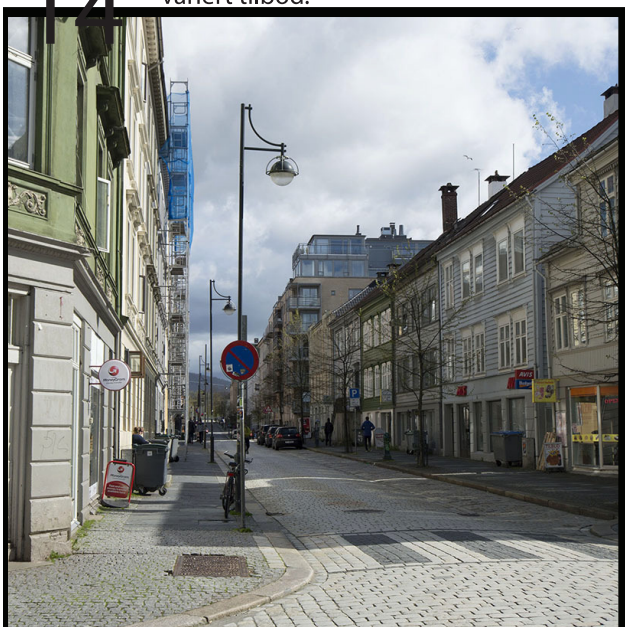
11

13

St. Jacobs Plass. Park/plass med gode kvaliteter i møte med fylkesveien.

14

Nygårdsgaten. Små tomter, korte fasadar variert tilbud.

16

Skilnad ny og gammel utbygging. Kontakt vs. distansering

15

Hageflekk i bakgård. Skjerma leikeplass som og er gjømt vekk.

R

U

N

D

T

Føremoner:

Stor og sentral tomt

Gode kommunikasjonsmuligheter

Gode soltilhøve

Klare avgrensingar

Skjæringspunkt mellom tradisjonell bystruktur og
høghus/mellomland gir stor formmessig fridom

Lite biltrafikk

Nær park og fritid

Ulemper

Lang fasade mot gate

Gate prega av lite liv der bybanen går

Ligg i utkanten av sentrumskjerna

Ligg nær hovedtilfartsåre fra Danmarks plass

Kan ha problemer med støy og forureining

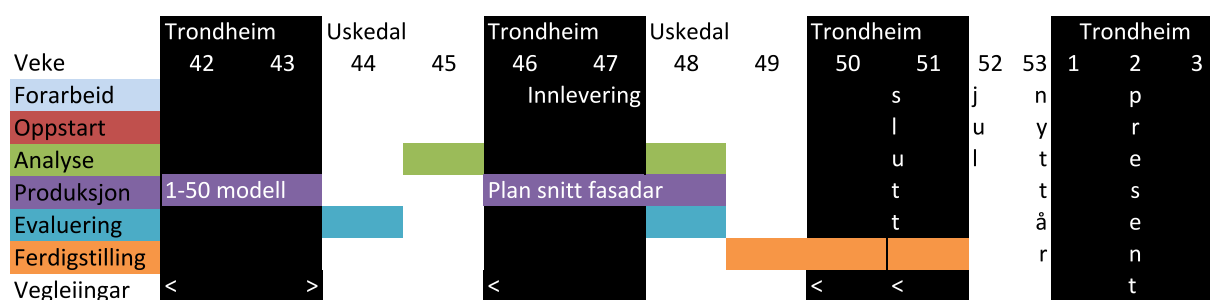
Program:

Bustadar for barnefamiljar

Forretningslokaler retta mot gatenivå

Uteplass, både privat og felles/offentleg

Takhagar

Metode

Komparative studier av gode urbane bustadsprosjekt i innland og utland.

Refleksjonsgruppe med medstudentar som har liknande problemstilling vil gi gode innspel og løysingar.

Ha ein tydeleg tidsplan med milepælar er viktig då eg ikkje bur i Trondheim til vanleg og vil pendle til Kvinnherad

Vegleiiingar med pin-ups ca kvar 14. dag der progresjon og prosess blir evaluert

Ressurspersonar

Signe-Torill Skogseth - Arkitekt Omega Areal

Lars Petter Vatna - Ingeniør Omega Areal

Kart:

[Maps.google.com](https://maps.google.com)

Referanseprosjekt:

Georgernes Verft, Bergen

Habitat 67, Montreal, Canada

Sluttnoter

1:

[http://www3.bergen.kommune.no/BKSAK_filer/
bksak%5C0%5CVEDLEGG%5C2015188099-5157744.pdf](http://www3.bergen.kommune.no/BKSAK_filer/bksak%5C0%5CVEDLEGG%5C2015188099-5157744.pdf)

2:

[nordnesrepublikken.no/2015/05/19/
bruk-de-tiltak-mot-hyblifisering-som-fins/](http://nordnesrepublikken.no/2015/05/19/bruk-de-tiltak-mot-hyblifisering-som-fins/)

3:

[http://www3.bergen.kommune.no/BKSAK_filer/
bksak%5C0%5CVEDLEGG%5C2015188099-5157744.pdf](http://www3.bergen.kommune.no/BKSAK_filer/bksak%5C0%5CVEDLEGG%5C2015188099-5157744.pdf)

4:

[nordnesrepublikken.no/2015/05/19/
bruk-de-tiltak-mot-hyblifisering-som-fins/](http://nordnesrepublikken.no/2015/05/19/bruk-de-tiltak-mot-hyblifisering-som-fins/)

5:

Arkitektur N 02/11

Artiklar av Bård Isdahl, Kjersti Prytz Cederkvist, Thomas Tostrup